

Riskfyllt uppdrag av Felix i yttre stratosfären -*Spränger ljudvallen för framtidens säkerhet*

I juli ska den 42 årige äventyraren Felix Baumgartner från Österrike genomföra ett testhopp från nästan 30 mil rakt upp i luften. Testhoppet är Felix genrep inför det ännu högre planerade hoppet i slutet av sommaren då han ska slå fyra världsrekord och samla in vetenskaplig data till framtidens flyg- och rymdsäkerhet.

Miljön i gränsen mot rymden innebär extrema utmaningar för kroppen och utrustningen. På den här höga höjden råder i princip vakuum och samma extrema kyla som ute i rymden. Bristen på lufttryck gör också att kroppsvätskor och blod i en oskyddad kropp skulle börja koka. Med enorm disciplin och perfektion har Felix Baumgartner och teamet bakom projektet Red Bull Stratos förberett sig i över fem år.

Med en gigantisk 55 våningar hög heliumballong kommer Felix att ta sig till den yttre stratosfären skyddad av en specialbyggd kapsel. I rekordhoppet ska han sedan lämna kapseln vid 36 567 meters höjd och hoppa ut i ett fritt fall som kommer att bli världens längsta. Accelerationen sker nästan helt utan luftmotstånd och redan efter cirka 30 sekunder beräknas Felix bli den första människan någonsin att bryta igenom ljudvallen utan farkost.

– Att bryta ljudvallen i fritt fall är en banbrytande insats och att vara pionjär inom detta kräver risktaganden. Detta är det ultimata hoppet, säger Felix Baumgartner som tidigare hoppat från bland annat Petrona Towers, Riostatyn och Turning Torso i Malmö.

Risker i yttre stratosfären

Felix hopp kräver extrem disciplin noggrannhet som kommer efter timmar av övning. Att få ner Felix säkert till jorden igen är projektets huvudsakliga mål och teamet som består av ett 100-tal experter med specialområden inom vetenskap, rymdfart och medicin övervakar noggrant minsta detalj från marken. Trots det är det omöjligt att förutspå alla risker, de största är framförallt:

- **Acceleration.** Ingen vet ännu riktigt vad som händer med den mänskliga kroppen under kraftig acceleration förbi ljudets hastighet. Felix måste lita på sina verktyg för att mäta hastigheten då avståndsmarkörer saknas i rymden.
- **Rotation.** Under fria fall i lågt lufttryck är kraftiga rotationer livsfarliga för framförallt ögon, hjärna, hjärta och kärl. När Felix lämnar kapseln måste han så snabbt som möjligt inta en strömlinjeformad position för att undvika vindmotstånd och rotation i hoppet.
- **Lågt lufttryck och syrefattig miljö.** Yttre stratosfären har mindre än 1 % av jordens lufttryck och är praktiskt sett ett vakuum. För att inte blodet ska koka eller kroppsdelar börja svälla inom några sekunder måste rymddräkten trycksättas innan hoppet.
- **Termiska ytterligheter som låga temperaturer** kan vara farligt för både Felix och utrustningen. Vid hoppets start är det cirka -60 grader vilket kräver specialbyggd dräkt. UV-strålningen är också avsevärt starkare än på jorden, vilken Felix har skydd mot.
- **Brand** eller andra skador på dräkt och kapsel samt oavsiktlig utlösning av fallskärm är givetvis faktorer som skulle kunna bli livskritiska för Felix och som teamet gör allt för att undvika.

– Vi vill sätta ny standard för luftfart. Aldrig tidigare har någon färdats snabbare än ljudet utan att befinna sig i en farkost. Målet är att förbättra säkerheten kring rymdpiloters vistelser såväl som potentiell rymdturism, säger Jonathan Clark, medicinsk chef för Red Bull Stratos.

Felix Baumgartner inne i kapseln. Foto: RedBull Contentpool.

För mer information:

Jesper Antell, Red Bull Sverige

E-post: jesper.antell@se.redbull.com

Telefon: 0733 46 71 00

Anna Wharton, internationellt pressansvarig för Red Bull Stratos

E-post: anna.wharton@at.redbullmediahouse.com

Telefon: 43 664 853 4381

Om Red Bull Stratos

Red Bull Stratos är ett projekt med Red Bull och Felix Baumgartner med målsättningen att flytta fram mänskliga gränser som ingen kunnat rubba på 50 år och

att slå fyra världsrekord; världens högsta bemannade ballongfärd, högsta fritt fall, världens längsta fritt fall och att bli först i världen med att falla fortare än ljudet utan en farkost. Genom projektet hoppas man samla in värdefull data för forskning kring rymd- och flygfart, samt hur kroppen påverkas.